

РАЗЛИЧНО ЈА СФАЌАМЕ ДЕМОКРАТИЈАТА

Што се однесува до незадоволството на опозицијата поради временското ограничување, сакам да потсетам дека членот 83, односно Деловникот, е донесен во време на претходниот состав, од страна на сегашната опозиција.

Јас како пратеник повеќе од година де-на барав оставка од господинот Трајковски, но тоа не допираше до медиумите. Но, откако станав претседател на Собранието, тоа стана актуелно и тоа само од аспект на кохабитацијата.

■ Разговорот го водеше: **Жаклина МИТЕВСКА**

☀ Господине Јордановски, на функцијата прв човек на Собранието сте од 18 ноември минатата година. Колку сте задоволни од она што досега го сработивте, односно се прилагодивте ли на оваа функција?

ЈОРДАНОВСКИ: Искрено кажано, јас лично сум задоволен. Можеби оваа моја констатација на некој ќе му прозвучи арогантно, но тоа е прашање на сфаќање што Собранието треба да претставува и која е неговата основна задача и работа. За мене Собранието е место каде народните избраници треба да ги спротивстават своите аргументи и ги застапуваат ставовите и барањата на оние граѓани кои гласале за нив, секако во рамките на една демократска процедура, како и место каде се носат закони врз чија основа државата треба да функционира. Во изминатите два месеца овозможив нај-транспарентно пред целата

јавност, што порано не било така, без какви било итритини или други методи, да се реализира првата од погоре спомнатите функции на Собранието, а со бројот на донесените закони, особено Буџетот за 2004 година, да биде исполнета и втората задача на Парламентот, која впрочем за мене е и најважна. Ваквата моја поставеност кон раководењето и работењето на Собранието доведе и до нови однесувања на пратениците, особено на опозицијата, и како што веќе напоминав до иновации на практикување на демократијата во расправата.

☀ Крајот на минатата година измина во знакот на маратонските собраниски седници за основање трет државен универзитет, а во законодавниот дом се случи нешто што досега се немаше случено - пратениците на ВМРО-ДПМНЕ своето незадоволство од ограни-

ченото право на дискусија за Буџетот го истражија со тропане по масите. Дали ваквата атмосфера е соодветна за една ваква висока институција?

ЈОРДАНОВСКИ: Иако прашањето е долго, всушност во него се две кратки поенти и тоа: незадоволство од ограниченото право на дискусија и дали ваквата атмосфера е соодветна на една ваква институција.

Како прво, имате погрешна информација дека на опозицијата правото ѝ беше ограничено. Фамозниот член 83 ограничува само времетраење на дискусијата, а никако правото да се земе учество во расправата. Што се однесува до незадоволството на опозицијата поради временското ограничување, сакам да потсетам дека членот 83, односно Деловникот, е донесен во време на претходниот состав, од страна на сегашната опозиција. Претпоставувам дека за тоа имало причина. И кога веќе тој член постои, не може некој да очекува дека никогаш нема да се употреби. Секако, опозицијата може да биде незадоволна, но не може да го негира правото на позицијата да го употреби членот 83 исто како што опозицијата го искористи деловничкото право за бескрајни и по неколку пати повторени дискусији што резултираше со маратонска седница. Но, за разлика од опозицијата, позицијата досега смилено, без правење врева или препечување со тропане, за да се чуеме, тоа го истрпи. Јас тоа го нарекувам различно сфаќање на демократијата.

Значи, и двата пристапа ги сметам за демократски сè додека не се засегне личниот дигнитет и интегритет на пратеникот или не стане насилнички. Кој пристап е по достоинствен е прашање на лично гледање и за тоа оценка можат да дадат граѓаните, чии претставници сме ние.

☀ Коментирајќи ги овие случувања, Вие неодамна изјавивте: "Промовираме нов начин на изразување на демократијата и од мој аспект јас немам никакви забелешки, бидејќи се работеше според Деловникот и опозицијата го искористи своето демократско право". Зошто ги игнориравте свирежите од опозицијата и не ја прекинавте таа седница?

ЈОРДАНОВСКИ: Ова прашање е двосмислено, или поточно речено може да се интерпретира на два начина. Прво, ако и вие се согласувате со мојата цитирана изјава, тогаш зошто да ја прекинам седницата кога демократијата не беше нарушена? А, ако мислите дека условите за работа беа нарушени, сепак благодарение на сегашните технички можности, секој пратеник, кој сакал, можеше да биде чуен, можел мене да ме чуе како и одговорите на министерот. Ако, пак, како второ, не се согласувате со мојата цитирана изјава, тогаш прашањето треба да го упатите до опозицијата и нив да ги прашате зошто ја игнорираа мојата молба да не тропат и да не прават врева. Инаку, што се однесува до прекинување на сед-

а Македонија

ницата, не би сакал да го завршам својот мандат, како некои мои претходници, со десетици незавршени седници, односно да одам по линијата на помал отпор. Но, ако се знае дека во просек на една седница се носат по десетина закони, тоа се вкупно над стотина донесени закони, а работата на Собранието е да носи закони за да може државата да функционира. Тоа е мојата крајна и единствена цел.

✦ За Предлог-законот за основање трет државен универзитет повторно се расправа во Собранието. Но, исто така во Парламентот треба да се расправа и за Предлог-законот за територијална организација на локалната самоуправа. Какви мерки ќе преземете доколку во законодавниот дом се повторат маратонските седници и тропањето по масите?

ЈОРДАНОВСКИ: Се надевам дека сите ние нешто научивме од претходните случувања. Се надевам дека сите пратенички групи ќе најдат заеднички јазик за сите закони, спомнати во вашето прашање, во еден разумен временски период да бидат донесени. Јас сум убеден дека и така ќе биде.

✦ За да се биде добар спикер, изјавивте Ви, треба да се биде чесен, одговорен и правичен. Колку ги почитувате овие начела, кога на пратениците треба да им се одземе правото на збор на собраниската говорница?

ИНТЕРВЈУ **ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ, претседател на Собранието на РМ**

ЈОРДАНОВСКИ: Како го поставивте прашањето, произлегува дека претседателот на Собранието не е прв меѓу еднаквите, туку последен меѓу еднаквите. Претседателот има право да го толкува Деловникот, да одземе или да не даде збор кога тоа ќе го процени, а посебно во случај кога се користат деловнички акробации за да се одолговлекуваат седниците и носење на законите, односно се злоупотребуваат деловничките празнини. Опозицијата ме обвинува дека јас ја "гушам" демократијата. Но, прашајте кој било граѓанин дали е за тоа да не се "гуши" демократијата и по цена да не се донесе закон или е пак за "гушење" на демократијата, но да се донесе закон кој ќе отвори некоја перспектива. Јас и понатаму се водач и работам по спомнатите начела, правичност, чесност, а над сè одговорност, и сметам дека на секој пратеник не му е ускратено ниту едно демократското право, но од друга страна нема да дозволам Собранието да биде само дебатен клуб без завршница, а тоа е носење на законите. Тоа се нарекува одговорност.

★ Каково е чувството да се соработува со припадник на поранешната ОНА, Хисни Шаќири, кој е потпретседател на законодавниот дом?

ЈОРДАНОВСКИ: Коректно.

★ Како пратеник барајте оставка од претседателот Борис Трајковски. Каква е сега Вашата соработка со Претседателот, бидејќи Вие и самите на денот на Ва-

шиот избор за претседател на Собранието, изјавивте дека станува збор за две институции и дека ќе соработувате?

ЈОРДАНОВСКИ: Прво, ќе одговорам на вашето прашање кое е кратко и јасно. Нашата соработка е во рамките на Уставот, законите и Деловникот и тука нема никакви проблеми. Всушност, двете институции и немаат одговорности кои се надополнуваат, како што е случај со релацијата Влада - Претседател на држава. Нашата соработка исклучиво е процедурална. Во Парламентот вистинската кохабитација е помеѓу Претседателот на државата и пратениците, односно пратеничките групи, а со тоа

индиректно со парламентарните политички партии. Пратениците гласаат за претседателот на Претседателот на државата, а тој ги потпишува или не ги потпишува (суспензивно вето) законите кои ги носи Парламентот.

Но, прашањето е интересно од друг аспект. Јас како пратеник повеќе од година дена барав оставка од господинот Трајковски, но тоа не допираше до медиумите. Меѓутоа, откако станав претседател на Собранието, тоа стана актуелно и тоа само од аспект на кохабитацијата. Јас не сум човек кој правам работи од хир. Суштината на моето барање оставка беше и сè уште е многу подлоба и фундаментална наспроти проблемот на кохабитацијата.

★ Најавивте корекции во Деловникот заради порефективно и порационално работење на Собранието. Кога да ги очекуваме и на што ќе се однесуваат?

ЈОРДАНОВСКИ: Точно е тоа и по овие последни случувања на пленарните седници бројот на причините за да се пристапи кон измена на Деловникот станаа уште поголеми, а моето убедување за промени поцврсто. Но, тоа нема да го направам сега додека не завршат седниците кои се во тек, а секако до крајот на оваа година ќе се обидам да го ставам во собраниска процедура текстот на новиот деловник.